

Toelichting

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Schooljaar 2023-2024

Amersfoort, 18 september 2023

Beste leerling en ouder(s)/verzorger(s),

Hierbij ontvang je het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor 2023-2024. Het PTA is een wettelijk overzicht van alle schoolexamens (SE's) die worden afgenomen in leerjaar 3 en 4.

Aan het begin van het schooljaar in leerjaar 3 en 4 ontvang je het PTA en het examenreglement, deze wordt op de website geplaatst www.vmbotriviumcollege.nl onder het kopje 'downloads'.

De SE's en andere onderdelen die je in klas 3 en 4 behaalt, bepalen samen het cijfer van het schoolexamen. Leerjaar 3 en 4 zijn dus heel belangrijk! De SE's in het PTA vormen de helft van het totale eindexamencijfer per vak. Daarom vallen alle SE's onder het examenreglement. Als je één of meer SE's niet op tijd afsluit, kun je misschien niet deelnemen aan het centraal examen (CE).

Lees dit boekje goed, samen met je ouder(s)/verzorger(s), zodat je precies weet wat je moet leren en welke regelingen er rond het examen gelden. Wij vinden het belangrijk dat je ouder(s)/verzorger(s) dat ook weten, omdat je hun hulp en steun nodig hebt.

Met vragen over een vak kun je terecht bij je vakdocenten. Alle andere vragen kun je stellen aan je mentor.

Veel succes in het komende schooljaar!

Met vriendelijke groet,
Mede namens de examencommissie,

Viola Veltien en Nadia Chioue
Examenvoorzitters

1. Het examen voor de BBL/KBL/TL

In het derde leerjaar van het vmbo begin je al met het examen. Het examen bestaat uit twee onderdelen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) lees je waar het SE uit bestaat.

2. Wat is het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)?

In het PTA staat per vak welke onderdelen je moet afronden:

Hieronder lees je wat bepaalde kolommen in het PTA betekenen:

- **Periode:** dit is de periode waarin het SE wordt afgenomen.
- **Toetsnummer:** is het nummer van het SE dat bestaat uit drie cijfers, bijvoorbeeld 312: 3 is het leerjaar, 1 is de periode en 2 is je tweede SE in periode 1.
- **Toetsvorm:** in deze kolom zie je hoe het SE getoetst wordt:
 - S = schriftelijk
 - M = mondeling
 - PO = praktische opdracht
- **Examen-eenheden:** deze kolom verwijst naar de syllabus van het vak. In deze syllabus vind je welke eenheden op het SE en/of CE getoetst worden. De syllabus per vak staat op www.examenblad.nl
- **Herkansbaar (J/N):** hier staat of je het SE kunt herkansen (J is Ja, N is Nee).

3. Wat is een schoolexamen (SE)?

Het schoolexamen (SE) is een onderdeel van het eindexamen. Het schoolexamen (SE) is een verzameling van mondelingen, schriftelijke toetsen en praktische opdrachten die je verspreid over leerjaar 3 en 4 maakt.

4. Wat is het Centraal Examen (CE)?

Het Centraal Examen is het examen wat landelijk wordt afgenomen. Op het VMBO Trivium College nemen wij het hele CE digitaal af. Op de website www.eindexamen.nl vind je alle belangrijke informatie over het centraal examen (CE) van 2023. Leerlingen die een vak op TL niveau doen, doen schriftelijk centraal examen voor dat vak.

5. Gebruik hulpmiddelen

Je (vak)docenten vertellen je meer over de hulpmiddelen die je bij de schoolexamens mag gebruiken. Je mag in ieder geval *geen Tipp-Ex* gebruiken en je mag *niet* met potlood schrijven (alleen bij het tekenen van grafieken e.d.). Deze hulpmiddelen zijn wel toegestaan (algemeen):

- schrijfmateriaal;
- tekenpotlood;
- blauw en rood kleurpotlood;
- liniaal met millimeterverdeling;
- passer;
- geometrische driehoek;
- gum;
- rekenmachine.

6. Wat moet je doen als je niet aan een SE kunt deelnemen?

Als je onverwachts niet aan een SE kunt deelnemen, moeten je ouder(s)/verzorger(s) op de dag van het SE vóór 8:30 uur telefonisch of schriftelijk (e-mail) laten weten dat je afwezig bent. Tandarts- en doktersafspraken zijn géén geldige reden voor afwezigheid bij een SE.

7. Te laat komen bij een SE

Als je te laat komt voor een SE dan krijg je géén extra tijd: de gestelde eindtijd blijft gelijk. Je mag het SE nog beginnen tot 30 minuten na de start van het SE. De laatste 30 minuten van het SE mag je het lokaal niet verlaten.

8. Te laat komen bij een PTA-onderdeel kijk- en luistervaardigheid of mondeling

Als je te laat komt voor een mondelinge SE, een luistertoets of een SE met gebruik van een video, mag je dat onderdeel op dat moment niet meer maken.

- Als er een geldige reden was om te laat te komen, moeten je ouder(s)/verzorger(s) die reden schriftelijk bevestigen. Dan kost je dat een herkansing.
- Als er géén geldige reden was om te laat te komen, heb je dat onderdeel van het SE gemist. Je krijgt niet zomaar herkansing. Er is dan sprake van een onregelmatigheid. Dat betekent dat iets niet volgens de regels is gegaan. De directeur / examencommissie bekijkt of je dit gemiste onderdeel alsnog mag doen en wanneer.

9. Onregelmatigheden

Een onregelmatigheid is een soort overtreding. Voorbeelden van onregelmatigheden tijdens een SE of CE zijn: te laat komen zonder geldige reden, te laat inleveren, afwezigheid zonder geldige reden, fraude plegen of spieken. Bij een onregelmatigheid hoort een maatregel.

Alleen de directeur of de examenvoorzitter kan een maatregel nemen, bijvoorbeeld:

- Je krijgt alsnog een herkansing;
- Je krijgt het cijfer 1,0 voor het SE of voor dat deel van het SE/CSPE.

Maar er zijn ook andere maatregelen mogelijk, bijvoorbeeld:

- Je mag niet meer deelnemen of verder deelnemen aan een SE of (een onderdeel van) het CE/CSPE;
- Een of meerdere toetsen van je SE of (een onderdeel van) het CE/CSPE worden ongeldig verklaard;
- Je moet opnieuw examen doen in bepaalde onderdelen, want anders krijg je geen diploma/eindlijst.

10. Hoe wordt het eindcijfer van het SE bepaald?

Het eindcijfer van het SE bestaat uit alle SE's die hebt gemaakt voor een vak in leerjaar 3 en leerjaar 4. Je kunt het voortschrijdend gemiddelde per vak gedurende het jaar in magister bekijken. Het SE cijfer wordt rekenkundig afgerond tot één decimaal nauwkeurig, bijvoorbeeld een 5,4 of een 7,1. Het eindcijfer van het SE wordt pas bekendgemaakt, nadat alle examenonderdelen (zoals genoemd in het PTA) naar het oordeel van de examencommissie afgesloten zijn.

11. Rapportage van cijfers en beoordelingen

Je ontvangt de beoordeling of het cijfer zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen 10 werkdagen na een SE. De vakdocent zet dit cijfer in Magister.

12. Het examendossier

Het examendossier is een overzicht waar de behaalde resultaten per vak zijn vastgelegd vanuit het PTA. Pas als je alle onderdelen hebt afgerond, mag je deelnemen aan het centraal examen (CE).

13. Mag je herkansen?

Als het cijfer van een SE lager is dan verwacht, dan kun je in aanmerking komen voor een herkansing. In leerjaar 3 kan in periode 1 t/m 3 maximaal 1 SE herkanst worden. In leerjaar 4 kan een SE alleen in periode 1 en 2 herkanst worden. De herkansingskeuze wordt besproken tijdens de rapportbespreking en daarna bespreekt je mentor de keuze met jou in het Triviumgesprek. Je moet je zelf, via Magister inschrijven voor een herkansing. Bij niet tijdig inschrijven kun je niet deelnemen aan de herkansing, de herkansing voor betreffende periode vervalt daarmee.

Zorg ervoor dat je 5 minuten voor het begin van de herkansing aanwezig bent bij het betreffende lokaal, met de toegestane hulpmiddelen. Als je er dan niet of te laat bent, vervalt het recht om deze herkansing. Ook bij de herkansing geldt dat je op tijd ziekgemeld moet worden door je ouders (voor 8:30 uur). Ben je afwezig en niet op de juiste wijze afgemeld, dan vervalt je recht om te herkansen.

14. Wanneer mag je deelnemen aan het centraal examen (CE)?

Je moet alle onderdelen die vermeld staan in het PTA van het derde en vierde leerjaar voor aanvang van het CE hebben afgerond. Dat geldt dus ook voor vakken als Rekenen, CKV, LO en LOB, waar je geen centraal examen (CE) in doet.

15. Overzicht van SE-vakken en CE/ CSPE

- Alleen SE:
 - Maatschappijleer afsluiten met een voldoende (sluit je af in het 3e leerjaar);
 - Lichamelijke opvoeding afsluiten met een voldoende (sluit je af in het 4e leerjaar);
 - Kunstvakken & CKV afsluiten met een voldoende (sluit je af in het 4e leerjaar);
 - Beroepsgerichte keuzevakken sluit je af in leerjaar 3 en 4;
 - Rekenen (alleen voor leerlingen die geen wiskunde hebben).
- Naast SE ook een CSPE en CE:
 - Alle andere avo- vakken die je in het vierde leerjaar afsluit, hebben ook een CE;
 - Je beroepsgerichte profiel sluit je af in leerjaar 4 met een Centraal Schriftelijk Praktisch Examen (CSPE).

16. SE Rekenen

Het SE rekenen is géén onderdeel van het centraal examen (CE). Het SE rekenen moet wel zijn afgerond en het cijfer wordt ook vermeld op de cijferlijst. Dit geldt alleen voor de leerlingen die geen wiskunde in hun vakkenpakket hebben.

17. Wanneer ben je geslaagd?

Je bent geslaagd als de volgende punten allemaal in orde zijn:

- Je cijfers voor het CE zijn gemiddeld voldoende (5,5 of hoger);
- Je hebt het SE rekenen afgerond (geldt alleen als je geen wiskunde hebt)
- Je eindcijfer voor Nederlands is afgerond een 5 of hoger;
- Voor al de afgeronde eindcijfers (dus ook voor Nederlands en het combinatiecijfer*):
 - één 5 én voor de rest alleen 6-en, óf;
 - één 4 én voor de rest alleen 6-en en één 7, óf;
 - 2x een 5 én voor de rest 6-en en één 7, én;
 - een 'voldoende' of 'goed' voor lichamelijke opvoeding en kunstvakken 1, én;
 - voor ieder van de 4 verplichte beroepsgerichte keuzevakken heb je niet lager dan een 4 gehaald.

*Het combinatiecijfer wordt als volgt berekend:

Tel de cijfers van de 4 beroepsgerichte keuzevakken op en deel dat door 4, dat is het gemiddelde cijfer. Rond het gemiddelde cijfer af naar boven;

Bijvoorbeeld: $7 + 6 + 5 + 8 = 26 \mid 26:4 = 6,5 \mid 6,5 \text{ wordt } 7.$

18. Inzage gemaakt toets- en examenwerk

Je kunt je gemaakte SE's op school inzien, je bespreekt dit met de vakdocent. Je mag het CE inzien als de examinerator of een lid van de directie daarbij aanwezig is. Tijdens de inzage mag je geen aantekeningen maken. Als je dit schooljaar eindexamen doet, kun je jouw SE's en examenwerk t/m december 2024 inzien.

19. Bewaartermijn

De examencommissie bewaart het werk van het CE, samen met de opgaven, tot het eind van het jaar waarin je het CE hebt gemaakt. Dus:

- Vierdejaars: als je dit schooljaar examen doet, worden je toetsen en examens bewaard t/m december 2024;
- Derdejaars: als je volgend schooljaar examen doet, worden je toetsen en examens bewaard t/m december 2025.

20. Tot slot

Heel soms moet van het PTA worden afgeweken. In dat geval en in alle gevallen waarover niets in het PTA staat, neemt de examencommissie een beslissing. Dat laten we je dan op tijd weten. Als je nog vragen hebt, kun die altijd aan je mentor of de examencommissie stellen.

Toelichting profiel- en beroepsgerichte keuzevakken

Op het VMBO Trivium College bieden wij de kandidaten BBL/KBL de volgende profielvakken aan:

Dienstverlening & Producten
Economie & Ondernemen
Media, vormgeving & ICT

Op het VMBO Trivium College bieden wij de kandidaten BBL/KBL de volgende beroepsgerichte keuzevakken aan:

Keuzevak	Code
Keuken	1803
Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten	1628
Recreatie	1804
Voorkomen van ongevallen en EHBO	1617
Uiterlijke Verzorging	1623
Webshop	1710
Ondernemen	1709
Presentatie & Styling	1718
Mode & design	1712
Fotografie	1511
Sign	1515
Grafisch Design	1516